

lovagja című zenés játék.
Rendező: Iglódi István.
27. Szegedi Nyári Tárlat megnyitója és díjkiosztása a városháza dísztermében délután öt órakor. Megnyitót mond Hubay Miklós író, a Széchenyi Akadémia alapító tagja.
Időszaki kiállítások:
Fekete Ház – Bari Károly képverseinek és grafikáinak kiállítása.
Móra Ferenc Múzeum – Az 1950-60 évek progresszív festészete.
Képcsarnok – Kovács Éva kerámia kiállítása.

Aki hűtlen, pórul jár

Rendhagyó operaest a színházban

Kevéssé ismert Haydn-opera bemutatója a nagyszínház színpadán. Első hallásra semmi rendhagyót nem lehet felfedezni ebben az információban. Legfeljebb annyit, hogy a színpadra állított mű amolyan kuriózum, zenei csemege. De ha azt is hozzátesszük, hogy az esemény időpontja július 22-e, az izzasztó kánikula, a nagy szabadság, a napfény, a strand, a fagyalt szezonzja, amikor a Dóm téren folynak immár a próbák, s a színház vörös bársony székei és aranyozott stukkódíszai átmenetileg elfeledve hűsölnek a nézőtér sötétjében, két évad között, éppen mindkettőtől irreális távolságban, talán érthető, milyen különös hangulatú, ritka élmény ez a meghívás, amely egyetlen estére szólítja be a közönséget az érezhetően elnéptelenedett színházba.

S a közönség elfogadja a Collegium Artium és a fellépő művészek meghívását, egy kicsit leporolja és felmelegíti a székeket, benépesíti a zsölyvét, a földszinti páholysort, és nem csak Haydnnak ezt a ritka és tűneményesen szép vígoperáját kapja élményül, hanem a tél és a nyár legvonzóbb atmoszféráinak sajátos egybeszűrődését is. Azonban nem elég csupán ennyit hozzátenni, hogy az est különlegessége érzékelhetővé váljon, hiszen az előadás, a rendezés maga is meglehetősen rendhagyó. Oly módon könyved, hogy egy pillanatra sem válik könnyűvé. A commedia dell'arte klasszikus hagyományait követő téma megengedi, hogy a színpadi, színészi megoldásokat a szokatlan, sőt bohém ötletek uralma jellemezze, Haydn derűsen szigorú muzsikája és a zeneileg biztos kezekben lévő előadás megóvja a társulatot a kommersznek minden veszélyétől. Sőt éppen azt a jóleső érzést kelti a nézőben: milyen nagyon emberi, ismerős és megnesmesülten mindennapi is az, amiről az opera szól. Tehát ez az opera. Talán az opera. Ez éppen az előadás létrehozóinak célja: közelhozni az emberekhez, a klasszikus zenét túlságosan nehéznek, idegennek érző fiatalokhoz az operát, bemutatni, hogy az operanékes, a karmester, az oboista, a csellista is ember, mi több – gyakran a frivol humor, a vérbő poénok embere. Ebből a szándékból eredhetnek az előadás „bulis” megoldásai: a nézőtér felől késve beszédelő, „fegyelmeztet” zenészek, a színpadon kapkodva beöltöző szereplők s az az ötlet, hogy az előadás valamennyi résztvevője egyúttal szereplője a cselekménynek is, benne van a történetben. Vajda Júlia és Fábán Péter, az opera rendezői kváziszereplőkként, jelmezben jönnek-mennek, szigorú arccal instrálják a szereplőket, a színen szervezik az előadást, a zenekar tagjai – amikor éppen szólamszünetük van – statisztai feladatokra vállalkoznak, Pál Tamás, a karmester, gesztusnyelven kommunikál a szereplőkkel, sajnálkozik, vagy barátságosan hátra veregeti a szerepe szerint köhögőt. Ehhez szükséges, hogy mindenki fent legyen a színpadon: zenekar, szereplők, rendezők – mind-

DOHÁNY EDIT

A művészet ereje határtalan

A búsképű lovag: Méhes László

Évekkel ezelőtt egy fergeteges vígszínházi előadáson láttam először, A csókos asszony című Zerkovitz-operettben, Ibolya Edeként. Remek humora van, kiválóan táncol és még énekelni is tud. Valaki azt írta akkor Méhes Lászlóról, hogy ő lesz az új Latabár Kálmán. Tízévi vígszínházi tagsága alatt nemcsak komikus, zenés darabokban játszott, de talán ezekben hódította meg a közönséget. A La Mancha lovagja címszerepe után egy őszi bemutatóra készül, Eszenyi Enikő rendező a West Side Storyt, amelyben Bernardót játssza majd. Próbaszünetben a szabadtéri díszletei mögött, a Dóm lépcsőin ültünk le néhány percre, miközben a zenekar – mintegy zenei aláfestésként – a musical fő motívumát gyakorolta...

– Ha jól tudom, Don Quijote-Cervantest már játszottad főiskolásként is...
– Nem főiskolásként, hanem első éves színész voltam, amikor egy főiskolai vizsgaelőadásra hívtak meg, amit Nagy Viktor rendezett. Fantasztikus darab, nagyon szerettem már akkor is!
– Mit szeretsz leginkább ebben a szerepben?
– Egészen más, mint az eddig játszottak. Ez egy hős, márpedig elég kevés olyan

FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ

hősi szerep íródott a dráma-irodalomban, amit egy magas, kopasz, vékony fiatalemberre méreteztek. Ez sem fiatalember, de ezt a problémát parókával és öregítéssel nagyszerűen meg lehet oldani.
– Játszottál már ekkora közönség előtt?

– Nem, a Vígszínházban 1200 ember fér csak el. Rengeteget készültünk erre, tudom a dolgom, biztosan nem fogok megijedni, sőt azt hiszem, fantasztikus érzés lehet hatezer emberrel egymagad szemben állni, remélem dop-pingolni fog.

A könnyedség ára

Haumann Péter, két szerepben

– Tudja-e, hogy sokan azért váltottak ismét jegyet a Macskákra, bár tavaly is látták, mert híte ment, hogy ezúttal, az eredeti szereposztás szerint, ön is játszik?
– Nem, ezt nem tudtam, de jólesik. Tavaly úgy jött ki a lépés, hogy a családi programmal nem lehetett összeegyeztetni az időpontokat. Az idén aztán, így, hogy a La Manchában is játszom, a két honorárium kitesz annyit, hogy megérje nekem – ha szabad ilyen profán dolgokról is beszélni.
– Miért ne? Milyennek találja új szerepét, a búsképű lovag rab-szolgáját?

– A La Mancha lovagjának gyönyörű zenéje van, megható, kellemes, tele igazi, egy hallás után azonnal dúdolható slágerdallamokkal. A szerep maga pedig egy isteni, hálás szerep, Sancho egy kedves, aranyos, ügyetlen, igazmondó fickó, aki ballag a nagy hős mellett. Méhes Lacit szeretem, nagy tehetségűnek tartom, miért ne lennének együtt. Nagyon élvezem.
– Még sohasem játszott Szegeden.
– Csak tanultam róla. Ismerem, milyen jeles előadások mentek a szabadtéren. Valahogy én mindig kimaradtam. Mivel ennek a színháznak különleges légköre, egyéni hangulata van, érzem a kihívást, aminek meg szeretnék felelni. A Margitszigeten dolgoztam már, úgyhogy biztosítani, hogy korrekt legyen a hangosítás.
– Mi lesz a következő munkája?

– Taub János rendező Gelderode Vörös mágia című darabját, februárban lesz a bemutató. Nagyra becsülöm Taubot, igen jó szemű rendező, nagyon megtisztelő számomra, hogy engem választott a főszerepre. Évekkel ezelőtt egyszer Tel Avivban sétáltam az utcán, egyszer csak megszólított valaki, Taub volt, azt mondta, Haumann úr, nagyon szeretnék magával dolgozni. Most jött össze. Már olvastam a darabot, minden szereplő rendkívül sarkosan, élesen körvonalazott, borzasztó erős fizikai és lelki igénybevétel lesz a megjelenítés. A pénz mágijáról van szó.
– Ilyenkor vigyáz, hogy semmi más dolga ne legyen?
– Hát hogyne! Művészetbe vágó feltétel a kondíció. Úgy értem, alapfeltétel, csak azután jön a többi, a macerásabbak.
– Hogyan állítja elő azt a legendás könnyedséget és

A pályának olyan csúcsein, amelyekhez elérni is nehéz, hosszasan tartózkodni meg talán még nehezebb, s amelyekre gondolva Haumann Péter neve az elsőként jut eszébe minden magyar színházkedvelőnek – ugyancsak léteznek előnyök és hátrányok. Attól függ, ki, s honnan nézi. Haumann például nyugodtan megengedhet magának egész nyárra szóló pihenőt, ha úgy kívánja. Vagy nem, mert adódhatnak nyári színházakban szerepek, amelyekről azt állítják, csak ő tudja eljátszani őket. Kirázza a kisujjából – tételezhené valaki. Vagy nem, mert ama csúcokra jutás és a huzamos szint-tartás lehetetlen a folyamatos erőfeszítés nélkül. Akárhogy is, az a lényeg, hogy az idén nyáron két szabadtéri előadásban is lesz szerepséne Haumann Pétert látni. Immár klasszikus szerepében, a Macskákban, és az új produkcióban, a La Mancha lovagijában. Ennek – még a budapesti – próbaszünetében sikerült megakadályoznom a művészt abban, hogy nyugodtan megegyen egy adag virslit.

természetességet, ami az alakításait jellemzi?
– Nehéz fizikai és szellemi munkával. Egyszer tanúja voltam egy beszélgetésnek, amelyben Szász Endrét megkérdezték, hogyan csinálja az olajgrafikáit. Megmutatta. Erre valaki jellemző szóhasználatlalt azt kérdezte tőle: mondja művész úr, maga nem szenved meg a festményeiért? Egy kis drámai szünet volt, s aztán Szász azt mondta: nem most szenvedek meg; hanem akkor szenvedtem meg értük, amikor megtanultam rajzolni. Csinos mondas, valamennyi igaz belőle rám nézve is. A mai alakításaim mögött harminc éves mesterségbeli tapasztalat van, de ma is külön izgalmat jelent a készülési mindegyikre. A Szokratész védőbeszédét vagy hatszázszor mondtam már el, mégis feszültség volt bennem az utolsó előadásban is. Rengeteg energia megy el

– Don Quijote és Cervantes figurája szinte összemosódik az előadásban...
– Meggyőződése, hogy ez a darab nem Don Quijotéről szól, hanem Cervantesről, aki bekerül egy közösségbe, és a művészet, a gondolat erejével olyan fokú változást indít el, olyan formáló ereje van, hogy a börtön közösségéből egy jobb, emberibb közösséget tud létrehozni. A Don Quijote-történet csak ürügy arra, hogy a börtönbeli viszonyokat, az emberek változását le lehessen mérni. Igazából az az érdekes, hogy a játék kit hogyan érint meg. Általában minden színész imádja az ilyen szerepeket, mert a saját problémáival, gondolataival kerül szembe: mi az értelme annak, hogy előadásokat csinálunk, hogy eljats-zunk valamit. Tulajdonképpen a színházról, a színészetéről szól, arról, hogy mit tud elérni egy jól megcsinált előadás, mekkora ereje van a művészetnek. Nagyon optimista darab, azt mondja, hogy a művészet ereje szinte határtalan. Ennyire azért nem állunk jól ma Magyarországon, de nagyon szeretném hinni, hogy párhuzamot lehet vonni ennek a darabnak a kapcsán az élettel is.

HOLLÓSI ZSOLT

mindenféle, a körülményekre addig, amíg az ember maga maradhat a közönséggel és megérezheti végre, hogy „veszik”.
– A színházi körülményeivel ki van békülve?
– Igen. Most, hogy nem tartozom szinte egyik színházhoz sem, nyugodt vagyok. A legtöbb színházban rengeteg a lamentálás, a nehézség. Érdekszövetségek jönnek létre, amelyekből én mindig szerettem kimaradni. Most biztosan kimaradok. Csak abban veszek részt, ami jóleső számomra, csak addig vagyok színháziak között, amíg jól érzem magam velük. Négy színházban, öt színdarabban játszom. Ez jó. Viszont az autóm, az egy nagy szám, mert néha nem az előtt a színház előtt áll meg, ahova menni akartam.

SULYOK ERZSÉBET